

Ապօնըման լատեկերի առկուշ օլան
մըւթէքէր մ ապօնէկերմիդին, դագէթալա-
բընըն տէվաժը իշին, պէտէի մալիւմի
կէօնտէրմէկերի բէճա օլունուր:

ԿԻՐԻՏ ՄԵՍԷՂԻՍԻ

Պուռ մէսէլէտէն թէմատիկէն սիւքիւնէն իստիկ մէլէզոսէ տէրմէնէն հեւմիւն օլան կերկինիկէն կէվէթմէք իշին, համի տէվէթիւն իշին կէվէթի հարբոր-լար: Սուտա քէօրֆէզինտէքի ըսթապի-նէրէրինի արթիւրմէն գարար վէրմիւնէր տիր, Գարարարինը կիրիւրիւնէն իծրա իթ-տիրմէք իշին իծապ իտէրսէ թագէիք իս-թիւնա իտէնէքէր տիր: Էկէր տէվէթիւնէն պու գարարարինը կիրիւրիւնէր իրայէթ իթմէլէր իսէ, Թիւրքիա իլէ Եւնանս արա-սընտա մուհարէպէ մուհարգաք տըր:

Տէվէթիւն, պու մուհարէպէնին, Շարգ իշին նէ գատար վէթիւն օլաճարինը, վէ Էկէր Էօնիւնիւ ալումալար իսէ, ու-մուսի պիր հարպին գուհուրինէ մուգատ-տէմէ օլաճարինը քէ:Ֆ իտիւրար, վէ հիւքիւմէթի Օսմանիէյի կիրիւտէ մէմուռն իթմէլէք, Թիւրքիանը, Եւնանս իւզէրինէ իթարուզընա հիշ պիր սէպէպ գարար-եաճարընը մէմուլ իտիւրար:

Պու թէնէպպիւսաթըն մուվաֆադըյէ-թի պիթթապի արգու օլուռուր:

* * Պապը Ալինին Եւնանս հիւքիւմէթինէ կէօնաքիւրիկի նոթար ճէվապինին մէպի-կիրիւտ հազընտա հիշ պիր կէօնա Էֆ-քեարը հարիւսանէ պէսլէմէտիկինի գաթի սուրէթտէ իլան վէ պէնան իթմէսի թա-լէպինտէն իպարէթ պուլուռուր: Դալի-պա, տիւքիւն «Լ. Հէրալտ», համի տէվէթ-լէր պու իքիւնի նոթանը միւնաքիւրիւ-թընը թէմատիկէն թաւմիպ իթմէլէր տիր: Պու իսուսուս՝ միգըրիւր սէֆարէթ-լէրին պաշ թէնէմանլար թարաֆընտան կէշին ճուսա կիւնիւ Պապը Ալի նէգաթինտէ իծրա իտիւն թէնէպպիւսաթն անլա-շըլեք: Տիկէր թարաֆտան ճուսա իրթէ-սի կիւնիւ, Ալմսթիւս սէֆիւրի, սատար-գաւ թաշ իլէ միւլապաթ իթմէք իւզըր Պապը Ալին կիթմիշ իտէ տէ, սատար միւ-շարիւնի պուլումամը տըր: Օ ագըմը տէօրթ տէվէթիւնին սէֆիւրիւր, իթալիս սէֆարէթ իսանսիւնտէ թօրանարաք, ու-զուս միւտտէթ միւլապաթէն իթմիւնէր տիր: Պու միւլապաթէնին նէթիւնէն, օ կէնէսի պա թէնէպպիւսաթ հիւքիւմէթը մէթպուլա-նըրա թէպիլի իտէնէք, թալիւսաթ իսթէ-միւնէր տիր: Անշարիւրընա կէօրէ, մէ-սէլէ կիթտիքէն քէսպը Էնէմիւլէթ իթմէք-տէ տիր: Բազար կիւնիւ Եւնանս սէֆիւ-րի, սէֆիւրիւրի գիւսարէթ իթմիւն տիր: Էօյ-լէտէն սօնրա Ալմսթիւս-Մաճար սէֆիւրի՝ Ենէնէօյտէ Եւնանս սէֆիւրի գիւսարէթ իլէմիւն տիր: Իթալիս սէֆիւրի տալիս, օ կիւ-նիւ թէնէպպիւսաթ Սիւմէր Բալլուս օթէ-լինէ կիւտէնէք, իտարիւնի նազըրը Րիֆաթ թաշ իլէ միւլապաթ իթմիւն տիր:

* * Պարսոս, Ալմսթիւս-Մաճար, ի-թալիս վէ Րուսիս սէֆիւրիւր իլէ Ալմա-նիս մալանաթ կիւնարը՝ թազար իրթէսի կիւնիւ Պապը Ալիտ սատարալմ վէ իս-րիճի նազըրը թաշալար իլէ միւլապաթ իթմիւն տիր: Միւլապաթըն էստը կիրիւտ մէսէլէսի վէ Եւնանս իլէ իթիւրիս մատ-տիս օլուպ, միւլապիւնիւ սէֆիւրիւր՝ պու իթիւրիսաթըն սուլէն թէնէպպիւսի սատ-րաղամա վէ իտարիւնի նազըրընա սուրէթը տօսթանտէ թաւմիւն իլէմիւն տիր:

* * Կիրիւտ իծրա գօթիթէսի իսթիֆաւը-նը վէրմիւն տիր: Ատանըն միւլէթ մէնիսի, անվալը հազըրէ իւզէրինէ միւլապաթէն իթ-մէք իւզըրէ ագար իծթմանէ տալէթ օլըն-մըշ տըր:

* * Ալընան թէնէկրաֆար. Աթիւնա 14 օգոստ. Պիւթիւն զաղէ-թալար, համի տէվէթիւնին նաթիւսթ-լարընա իթաթիւրընը կէօսթիւմէք իշին Եւնանս պալարալընը էնտիրմէլէրինի կի-րիւրիւրէն մուսիւրանէ իթիւր իտիւր-լար: Մէզըլար զաղէթալար, սօս տէֆա հիւքիւմէթի Օսմանիւնին Եւնանս հիւքիւ-մէթինէ կէօնաքիւրիկի նոթանը՝ Եւնան-սիւսթիւս հազընտա իսանը իթիւսաթա-րանէ վէ հիւսաթիւսթ միւլապաթէնէքա-նէ իլէ հազըրընը պէնան իլէիւրար:

Րօմա. Պիւթիւն Եւնանս հիւքիւմէթիւն իթիւրիւրէն իլէ վէ իթիւնի ըսթաթիւնէր օլմաք իւզըրէ Կիրիւտ սուլա-րընա միւլէթիւնէն նաթիւսթին հարէ-քէթ իթմիւն տիր:

Թուլոս. Վիգթիւր Հիւկիւս նաթիւսթ-գէօր, Կիրիւտ կիթմէք իւզըր Թուլոստան եօլա չըգընը տըր:

Բարիւր. Կիրիւտ անվալի՝ մուհարը Էնտիւն տիր: Էնտիւն պալարալընը Էնտիւրմէք իսթէմէք: Համի տէվէթիւն, Կիրիւտէ գուլվէի պահիւնէլէրինի արթըր-տըգտան սօնրա, իծապ իտէրսէ, գուլվէի ճէպրիլէ իլէ Եւնանս պալարալընը աշաղը ալաճարար տիր:

Բարիւր. Կէրէք Թիւրքիա վէ կէրէք Եւնանս հազընտա տէրիւ պիր մուս-մէլէ իծրապըլա թէնէմիւնթը ճիւտիւն իս-թիւսալինի միւլապէնին օլարաք, Պարանա-նը՝ ինկիւթէրա, Րուսիս վէ իթալիս հիւքիւմէթիւնինէ գաթի պիր բրօկրուս թէնէպպի իթիւրի հալաթիս տօղըն տէ-թի տիր: Անճաք չու սահիշ տիր քի, Պը-րանա, Կիրիւտ միւլապիւթընը թէնէպի ի-տէնէք պիր բրօկրուս պիրիւքտէ գարար-լալարմաք իւզըրէ համի տէվէթիւնը միւ-զաթէրէյէ կիրիւն տիր:

Աթիւնա 15 օգոստ. Պու սապահ Ամանս ա՛՛Աթիւն մարիֆէթիլէն նէշ օլուռան Պը-րանա հիւքիւմէթիւնին նիւ ընտի թէպ-լիւթը, պուլարտա թէնէպիւրի ալիւս հա-պը իթալի:

Բիւլապէթի կէօրէ, Եւնանս հիւքիւ-մէթի, Կիրիւրիւրի, Եւնանս պալարալը հազընտա համի տէվէթիւն թարաֆըն-տան վուգու. պուլան մէթալիկի գապուլէ իքնա իթմէք իշին, Հանիայա իքի մուրալի-ստա կէօնաթիւնէ գարար վէրմիւն տիր:

Բարիւր. Հանիատան պա թէնէկրաֆ պիւթիւրիւրիկինէ կէօրէ, պիւնէրէն Կիրիւտ-լիլէր՝ Եւնանս պալարալընը սուլը օլուռ-ըն գալէյէ կիրէրէք, պալարալըն գալար-ըլմաքըն մանի օլմալա գարար վէրմիւ-լէր տիր: Կիրիւտ հիւքիւմէթի իծրայէսի իսթիֆա իթմիւն օլուպ, առատա մէնիսի ումուլիւնէ պաշաք ճիւտիս պիր հիւքիւ-մէթ եօլ տըր: Մէնիսի ումուլի տէ, պալ-րալըն գալարըլմաթաթըն գարար վէրմիւն տիր:

Հանիա. Կիրիւտ հիւքիւմէթի մու-վապաթաթըն թարաֆընտան տալէթ օ-լուռան մէնիսի ումուլի ագալարը, տիւն ագալաթ թօրանտըլարը սըրատա, պիր սիւ-րիւ սիւալը քէօյիւլէր շէրէ կիրմիւնէր, վէ Եւնանս պալարալընը մուհարապ իլին գալէյի իշալ իլէմիւն տիր:

Բարիւր. «Բիւթի Բարիլիւն»ին ալար-ըն մալիւսաթն նէգալին, համի տէվէթ-լէրին տօնաթաթը, իթիւսաթ քի սալը կիւ-նիւ (տիւն) Կիրիւտ սուլարընտա թէմատէն ճէմ օլաճաք, վէ օ հալտէ ագալիւ 1000 քիշի գարանա չըգընա իւզըրէ հազըր պու-լուռանաք տըր:

Րօմա. «Թիւրպուռ» վէ «Ճիւրիւնալէ տ'իթալիս»նըն սօն տաքըլատա պիւթիւր-աթիւրիւնէ կէօրէ, Կարիպալտի վէ Րէնի-նա Էլէնա նաթիւսթ սէֆիւնէլէրի՝ պու հիւն Պիւթիւրիւնին հարէքթ իտէն վէ նէ-րէյէ կիւտէնէկի մալիւս օլմանան Պառազան նաթ զըրէլ իլէ պիւլէնէք իւզըրէ եարը կիւնէլէնին նալէնա նաթիւսթ եօլա չըգ-մըշար տըր: Մէզըլար զաղէթալար, Վիթ-թօրի Էմմանուէլէն նաթ հարապ սէֆիւնէսի-նին տալիս եարըն (էվլէլէքի կիւն) հարէ-քէթ իտէնէկի իլալէ իտիւրար: «Թիւ-պուռ» պու սէֆիւնէլէրին հարէքթիւն տէն պահա իթալի սըրատա, պուլուռն պիր նիւմալի պահիւնին իպարէթ օլուռ-ընը գալար իթիւրիւնէ պէնան, ֆազաթ հէր հալտէ իթալիւնըն չու սըրատա մաք-սէտի՝ սուլի ու սալալըն մուհարապըն-տան իպարէթ պուլուռընը իլալէ իշ-լէքօր:

Հօնորա. Մալիւստան պա թէնէկրաֆ իշար օլընտըլընա կէօրէ, Սուրիթըլուր վէ թրաքիւմէ նաթ հարապ սէֆիւնէլէրի օգոստ:

12տէ Մալիւս իմանընա վաթը օլմըշար տիր: Իճապընտա Կիրիւտ կիթմէք իւզըրէ հազըր պուլուռընտըրար:

Բարիւր. Համի տէվէթիւն արալընտա Կիրիւտ մէսէլէսի հազընտա պէօյիւք իս-թիւրիւսաթ մէվէթու օլարըն հալաթիս սուրէթը գաթիւնէն իթիւմէքաթ տիր: Պիւլաթիս սարալարընտա իթիւրաթը թամ մէվէթու օլարըն գալիւն պէնան ի-ալիւրիւր:

Բարիւր. Անվալ, մուհարը Էնտիւն տիր: Պիր հարպըն Էօնիւնիւ ալաք իշին թէնտապիւրի սէրա լազըմ տըր: Տէվէթ-լէրին եազընտա պիր նիւմալի պահիւր իծրա իտէնէքէրի իսպէր վէրիւրիւր: Աթիւստան ալընան թէնէկրաֆալար կէօ-րէ, Եւնանս հիւքիւմէթի թէնտարիւքաթը հարպիւնէ պուլընտաքտա տըր: Հիւքիւ-մէթ, Թիւրքիանըն նոթաթընա չարշէնպիւ-տէն Էվլէլ (պու կիւն) ճէվապ վէրմէնէ-ճէթ տիր:

Բարիւր. Իսթիւսպօլուսն ալընան պիր թէնէկրաֆալար, հիւքիւմէթին սալ ու զալ-րէթիւն իւզմէն, պիւթիւն մէմալիք Օս-մանիւնէ պոյգօթմ կիւնէն կիւնէն եա-եւրմաքտա տըր:

Գիւնտիւս 16 օգոստ. Կիրիւտ հիւքիւմէ-թը մուվապաթաթընը վէրիւրի կէմ մու-ճիպիւնէ, շէրիւն սօգալարընը տօլալան ապէրի վէ ժանտարմա տէվէրէ գօլարը, պուլարա կէլէն սիւալը քէօյիւլէրին սի-լալարընը թօրալաքտա տըրար:

Աթիւն. Թիւրքիանըն սօն նոթաթը-նըն հարը իթիւրի թէնէպիւրի ագիւս տէ-վա մ իտիւր: Ալիւսուսաթ զաղէթալար սիւքիւնէթ թալիս իտիւրար: Պու կիւն մէնիսի վիւքէլա՝ Մ. Րալիւնին թանթը ըրեալէթիւնէ իծթիւս իտէնէք, 4 սաթ թէնէվա իլէմիւն տըր: Եարըն (տիւն) Մ. Րալիւնին Եւնանս հիւքիւմէթիւնին ճէվա-պըն Օսմանը սէֆիւրիւն իթա իտէնէկի իսպէր վէրիւրիւր:

Բարիւր. Համի տէվէթիւն թարա-ֆընտան Շարգտա նիւմալի պահիւր իծրա իտիւնէկի չալիսաթ թէնէպիւր օլընտը տըր: Ատատա Էնալիւնին թանթիւքաթը վէ նիւմալիւրի արթմաքտա օլարըն Հանիա-տան ալընան թէնէկրաֆալարա իշար օլու-նուք: Ասըլար՝ տէվէթիւնէ գարըն չը-գարաք, Եւնանս պալարալընը գալէ իւ-զէրիւնտէ մուհարապ իտիւրար: Թէնէպի իտիւրիւրինէ նէգալին, համի տէվէթիւն, եարըն Եւնանս պալարալընը Էնտիւրմէք իւզ-րէ գարանա 1000 գատար ապէր չըգը-րանալար տըր, ֆազաթ Էնալի օ տէրէ-ճէ հէլէնան իլէնտէ տիր քի, պու սըրատա գան ագալար՝ իթիւսալին իտարիւնտէ տէ-լիւ տիր:

Րօմա. «Թիւրպուռ» տիւն վէրտիկի հալաթիս թանհիւն, Հանիայա եալընը քիւրիւնի եալմը տըր: Պու կիւն Ակօրտա նաթ հարապ սէֆիւնի հարէքթ իթմիւն տիր: Պահիւ թալիւնէ իծրաք իլին տիկէր սէ-ֆիւնէլէր տէ հազըրիւնտըր:

Րօմա 17 օգոստ. Ումուսմէն գան օլըն-տըլընա կէօրէ, Կիրիւտ հիւքիւմէթը մու-վապաթաթընըն իսթիւսաթ, ելիս միւլ-քիւսաթ առտ օլուռուք: չիւնքի օ հալտէ տէվէթիւնին, Կիրիւտ մէնիսի ումուլիս թարաֆընտան ինթիւսապ օլընտաք ելիս հիւքիւմէթի թալիսաթ իթմէլէրինի իծապ իթիւրմէքտէ տիր:

Րօմա. Թիւրպուռ զաղէթալար, Թիւր-քիւնըն մէսէլէք հարապընտանէպիւն տալիս եալմըն պիր ֆըգրատա տիւք քի, հա-մի տէվէթիւնէ հարապ մէն իթմէք իւզըրէ Էլէրիւնտէն Էլէրիւն եալմըն գարար վէր-միւն տիր: պուլուռնա պէրապէր ֆիւլի նէթիւնէլէրի զանէթ չիւպիւլի օլան նիւ-մալիւն պահիւնին իծրաթընա մաշէլ եօլ տըր: չիւնքի պու նիւմալի պահիւր ի-շին, Կիրիւտ մէսէլէպիւնտէ ալապաթաթ օլմանան տէվէթիւնին տէ մուվաֆա-գաթըն ալընաք լազըմ տըր: Պու նիւ-մալիւն, Թիւրքիանըն չիւմիւք ընթիւնէ Էլի թէնէպիւր իթմէնէնէկի տէ պալաքաթա

նապարը տիւքաթ իսթիւսալար տիր: Իմտի իշալու նիւմալի պահիւն մալալա, կիւ-րիւսին անվալի իծապընտա պէլիւ Էլ տիւնէլ պիր մուսալէլի ինդիպիւթ քեարաթ ստա ի-տան վալ կէլիւլիւ տիր, լաքին քեաթ-ֆէլի միւլալիսիւն սուլէն իթալիսի իլին տիւրմաթիւն պիր իթալիս պուլուռնաք մէմուլ օլուռուք:

* * Կօրստան յս. 29 թարիւրիլէ Ա-թիւսա զաղէթալարընա չէքիւն պիր թէ-լէկրաֆաթա, առաքիւրի Օսմանի թարաֆըն-տան թէնէպիւր վուգուլուս, Թէնալիսաթ միւսաթաթ իթմէք իւզըրէ կէօնիւլիւ ֆըր-գալար թէնէլի իտիւրիւրի պիւթիւրիւրիւք: Բանթէսալիքի իթիւրիւս նաթ ճէմիւլէթին իտարէլանէպիւն կէօնիւլիւ օլար օ-լընտըր: Եալընը Կօրստա 1500 քիշի եա-ղըմը տըր: «Թէնալիսան միւսաթաթաթ» նաթ ճէմիւլէթին միւլաթաթի Մ. Թիւսիւսա-ֆիւլիտէն, կէօնիւլիւ եալմաք իլին իշէր-լէրէ կիթմիւն տիր: Էնալիսին հէլէնանը ֆէվէլաթաթ օլուպ, կէշին կիւն Սէլա-նիքտէ ագալ օլընտան միւթիւնէ գարըն պէօ-միւք պիր միւթիւն հալըլարիւնտըր: Պու մի-թիւնի 15,000 քիշիւն զիւսաթ նաթաթ-սըն իլիւրաք իտէնէկի թալիսին իտիւրիւք: Թէնալիսանըն թէնալիսաթա տիւշար օլաճալը գօրգուսլա Եւնանս պանտիւրաթընը Էն-տիրիւմէպիւ Կիրիւտ հիւքիւմէթը մուվապ-գաթաթընա պա թէնէկրաֆ իշարը օլուռ-մըշ տըր: Պու թէնէկրաֆաթաթ տէ, Էկէր Եւնանս տէվէթի, քէնտիւրի միւսաթաթա-տան աճիք պիւլէ պուլուռնա, պալտան թընալա գատար միւսալիս օլան թէ-սալիս Էնալիսին, վաթալարընըն հիւր-րիւնէթիւնի միւսաթաթա իտէնէքէր իս-վէթէն պէնան օլընտը տըր: Կէօնիւ-լիւ եալընալար իլինտէ Շարգի Րուսիւրիւր քէք չօք մուհարիւր պուլընտաքտա տըր:

ՊՅՅԳՕԹԱԺ

Եւնանս հիւքիւմէթիւնին Կիրիւտ մէսէ-լէպիւնէ իթիւրիւսաթ իթիւրիւրի չիւպիւլի մէս-լէքտէն վէ Թիւրքիատա իծրա իթիւրիւր Էնտիւրիւքալարտան ինթիւսաթ իւզըրէ, Սէլանիք իթիւրիւսաթ վէ թէնալիս ճէմիւլէ-թի մէրքէլիսի թարաֆընտան Եւնանս սէ-ֆիւնէլէրին վէ թիւսաթիւնէ գարըն Էն-ալի մէսէլէքթի պոյգօթմաթ տալէթ իթ-մէք մալաթիւլէ, հէր թարաֆտա պէնան նաթէ նէշ օլուռտըլընը թիւրքէ զաղէ-թալար եալմընալար տըր: Տիկէր թարաֆ-տան Սէլանիքտէ չըգան «Ալիթիւս»նըն ի-ֆաթաթիւնէ նէգալին, իթիւրիւսաթ վէ թէ-րաքըն ճէմիւլէթին իտիւրիւս միւսաթաթ իւզըրինէ, ճէմիւլէթ՝ Եւնանս թիւսաթիւնէ գարըն իլան օլուռնա պոյգօթմաթ սու-տուրընտընը Տրաթաթ թէնէկրաֆաթ ի-շար իթմիւն տիր:

Պէլուս, Կէլիպիւր վէ Չանաք-գալէ-տէ պոյգօթմաթ սուրսուրըլտըլը իսպէր վէրիւրիւք: Լաքին թազար կիւնիւնտէն իթիւրիւր Սէլանիքտէ պոյգօթմաթ պաշ-լանաթ մուգարէր պուլընտը տըր: Տէն-թիւնի գուլաթիւսընը վաթարընտան պիրի թրապիւզօնա ուղարմը իտէ տէ, պոյ-գօթմաթ սէպիւլէ մալ ալաթալար տըր: Ատալիսաթ տալիս պոյգօթմաթ իլան օլընտը տըր: Բանթէլէնիք գուլաթիւսընը Սաֆօ նաթ վաթօրը, թազար կիւնիւ իմանըլաթ վաթը օլարընտա, լիւսն սանտալըլարը պոյգօթ իթմիւն օլարըլարընտան, վաթօր՝ եօլըլարը վէ մալէրի գարաթա չըգար-մաք իլին պին միւլալիսի չէքիւլ տիր: Եօլըլար վէ Էնաթ՝ վաթօրըն սանտալարըլ-լա չըգարըլմը տըր: Եւնանս թիւսաթ, Եւնանս սէֆիւրին կիւտէք, պու պապտէ թէնէպաթիւրիւնիւ ընա իթմիւլէր տիր: Սէֆիւր, սատարալաթ միւսաթաթ իթմիւն, վէ միւլալիսին՝ Եւնանս թիւսաթիւրիւր պէն-հիւնտէք պու մուհարէպիւ իթիւսաթիւնէ նիւսալէթ վէրիւմէսի իլին հէր թարա-ֆա Էվալարի չէպիւնէ կէօնաթիւրիւրիւրի թէնէլիս իլէմիւն տիր: Ալպալիս նաթ Եու-նան վաթօրը տալիս թրապիւզօնտան նէ-եօլը, նէ՝ Էնաթ ալաթալար տըր:

Սահիպար իմքիեազ վե մեսուր ուազերա
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԹՕԼԱՑԵԱՆ